

**АРХИВ
ЈУГОСЛАВИЈЕ**

БИБЛИОТЕКА ИНФОРМАТИВНИХ СРЕДСТАВА

ИНВЕНТАР

**АПОТЕКАРСКА КОМОРА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ**

**1925-1941.
(1927-1941).**

Спасоје Ашковић

Библиотека информативних средстава

ИНВЕНТАР
сумарно-аналитички

AJ-124

**АПОТЕКАРСКА КОМОРА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ**

**1925-1941.
(1927-1941).**

Спасоје Ашковић

САДРЖАЈ ИНВЕНТАРА

	Страна
ИСТОРИЈСКА БЕЛЕШКА (УВОД).....	V
СПИСАК СКРЕЋЕНИЦА.....	IX
СТРУКТУРА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ.....	XI
ОПИС ЈЕДИНИЦА ОПИСА.....	1
ПОПИС АДМИНИСТРАТИВНИХ КЊИГА.....	5

ИСТОРИЈСКА БЕЛЕШКА

АПОТЕКАРСКА КОМОРА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

1925-1941.
(1927-1941).

Апотекарска комора основана је 1925. године. Постоје две уредбе о Апотекарској комори. Творци тих уредби били су Министарство народног здравља Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Министарство социјалне политике и народног здравља Краљевине Југославије. Ова два министарства су водила надзор над радом Апотекарске коморе.

1. Министарство народног здравља 31. јануара 1925. године доноси Уредбу о Апотекарској комори,¹ којом се оснива Апотекарска комора са седиштем у Београду.

Апотекарска комора је орган са задатком да штити, унапређује апотекарске интересе, да чува част, углед и права апотекарског staleжа, и да одржава дисциплину у самом staleжу.

Комора се састоји из два одсека: Одсек шефова апотека и Одсек апотекарских сарадника. Оба одсека имају своју засебну главну скупштину и свој засебни управни одбор.

Управу Коморе сачињавају: председник, два потпредседника и 12 чланова Управног одбора. Редовне главне скупштине одсека одржавају се по потреби сваке године, али се морају одржати сваке треће године.

2. Министарство социјалне политике и народног здравља 9. јануара 1931. године, доноси Уредбу о Апотекарској комори.²

Органи Коморе су: Управа (председник, потпредседник и 10 чланова управе), Извршни одбор и Дисциплински суд.

Председник је дужан да сваке године сазове главну скупштину свих апотекара и апотекарских сарадника. Скупштина расправља о извештају о годишњем раду Управе коморе, расправља и доноси резолуције о свим стручним и сталешким питањима.

Комора се дели на секције. Сви апотекари и апотекарски сарадници са управног подручја једне бановине чине секцију апотекарске коморе за ту бановину, а сви апотекари са подручја Управе града Београда сачињавају секцију за Београд. За случај потребе могу се апотекари из две или више суседних бановина удружити у једну секцију.

Надзор над Комором вршио је министар социјалне политике и народног здравља, над секцијама бан, а на подручју Управе града Београда управник града Београда.

Разлике између ове две уредбе су очигледне, иако нису велике.

Апотекарска комора је водила надзор над јавним грађанским апотекама (апотеке радничког осигурања, здравствених задруга, појединих лекара и ветеринара) и над дрогеријама. Сопственици приручних апотека морали су узимати лекове и завојни материјал из најближе јавне апотеке. Дрогеријама и заступницима хемијских фабрика било је забрањено да продају лекове и специјалитете за које немају право држања и продаје.

¹ Службене новине Краљевине СХС, број 39/1925 године.

² Службене новине Краљевине Југославије, број 12/1931 године.

Банским управама било је наређено да спроведу строгу контролу о држању и издавању лекова и отрова у свим трговинама.

Контролу над увозом, провозом и извозом наркотичких дрога и отрова, као и издавања дозвола за увоз свију наркотика, вршило је Министарство социјалне политике и народног здравља Краљевине Југославије.

Архивска грађа Апотекарске коморе Краљевине Југославије, иако представља посебну архиву, била је у саставу архивског фонда Министарства социјалне политике и народног здравља Краљевине Југославије, који је примљен у Архив Југославије 1962. и 1963. године. Апотекарска комора Краљевине Југославије је издвојена и сређена као посебан фонд 1978 године.

Хронолошки распон архивског фонда Апотекарске коморе Краљевине Југославије узет је од 1927. до 1941. године. Међутим, деловодни протокол Дисциплинског суда Апотекарске коморе завршава се тек 1948. године.

Грађа се налази у прилично добром стању очуваности, али је некомплетна. Укупно је остало само 0,70 д.м. грађе овога фонда.

Предмети су у регистратури одлагани и већином учвршћивани металном везом у корицама, на којима је писало „регистар за преписку.“ Највише је било преписке са Министарством социјалне политике и народног здравља Краљевине Југославије.

Министарство социјалне политике и народног здравља обавештава Апотекарску комору о својим решењима, која се односе на одобрења, објашњења, наређења, измене, упозорења, именована и упутства, у вези појединих чланова закона, уредби и правилника. Најчешћа одобрења и тумачења односе се на поједине чланове Закона о апотекама и надзору над прометом лекова (односно Правилника за извршење овог Закона), закона о таксама и Правилника о лековима и лековитим специјалитетима.

Постоји мало предмета из преписке са одељењима за социјалну политику и народно здравље бановинских управа у Сарајеву и Новом Саду.

Код колективних уговора о набављању лекова постојала су два регистра за преписку, један са братинским благајнама и други са разним установама, предузећима и удружењима. У другом постоје интересантни предмети, као прилози уз акта: штампани извештај за 1936. годину Болесничког фонда особља Народне банке Краљевине Југославије, Правила Општехуманог служитељског удружења у Краљевини Југославији и Правилник о помагању чланова истог удружења, Правила Удружења руских интелектуалних и мануелних радника у Краљевини Југославији.

Када је грађа извађена из регистра, приликом сређивања, излучен је безвредан материјал у незнатној количини: дупликати, пропратна акта и обавештења о ситним уплатама.

Осим овог инвентара, не постоје друга обавештајна средства. Књиге су некомплетне, а постоји само један регистар из 1935. године.

Све наведене послове на овом фрагментарном фонду извршио је у 1978 години Ашковић Спасоје, архивист.

СПИСАК СКРАЋЕНИЦА

АК – Апотекарска комора

МСПНЗ – Министарство социјалне политике и народног здравља КЈ

**СТРУКТУРА
АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА**

СТРУКТУРА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

	бр. јед.	страница
	описа	
АПТЕКЕ	1	3
ЛЕКОВИ	2	3
АПТЕКАРСКО ОСОБЉЕ	3	3
ИЗБОРИ ЗА НОВУ УПРАВУ АПТЕКАРСКЕ КОМОРЕ	4	4
ОПШТИ, ЗАЈЕДНИЧКИ И ОСТАЛИ ПРЕДМЕТИ	5	4

**ОПИС
ЈЕДИНИЦА ОПИСА**

АПТЕКЕ

1 1 АПТЕКЕ

1. Јавне грађанске апотеке (А-Ж)

Одобрења за отварање, купопродају и закуп апотека и њихових инвентара, одређивање реона и неутралних зона за апотеке, постављање управника (администратора, провизора) и преношење дозволе за вођење апотеке, одобрење за пресељење апотека и затварање апотека (1930-1941).

2. Приручне апотеке Дринске бановине

Одобрења и забране за држање приручних апотека и одређивање њихових руководиоца (1930-1936).

3. Јавне грађанске и приручне апотеке Дунавске бановине

Одобрења за отварање, купопродају и закуп апотека и њихових инвентара, постављање управника и затварање апотека и одређивање њихових руководилаца (1937-1941).

Година: 1930-1941.

ЛЕКОВИ

2 2 ЛЕКОВИ

1. Лекови и други материјали:

Одобрења, забране и тумачење прописа у вези производње, набавке, увоза и продаје лекова, лековитих специјалитета, препарата, завојног и другог апотекарског и дрогеријског материјала, одређивање цена, забране рекламирања преко штампе, регистрације лековитих, козметичких и других препарата, контрола и испитивање лекова, дрога и отрова, одобрење преноса заступништва за препарате страних фирми, дозволе за промену назива препарата, спискови предмета који се могу продавати у дрогеријама, предмети у вези израде Апотекерске таксе и Југословенске фармакопеје (1931-1940).

2. Колективни уговори о набављању лекова:

Колективни уговори о набављању лекова из јавних апотека закључени између Апотекерске коморе и њених секција са братинским благајнама, болесничким фондовима и разним установама и предузећима (1934-1940).

Година: 1931-1940.

АПТЕКАРСКО ОСОБЉЕ

3 3 АПТЕКАРСКО ОСОБЉЕ

1. Пријавнице за апотекарске сараднике (1927-1932).

2. Решења и уверења о признавању магистарске праксе и права на самостално руковање апотеком (1931-1940).

3. Спискови апотекара и апотекарских сарадника по бановинама (1933-1934).

4. Остали предмети.

Одобрења за заступање страних фирми, предмети у вези полагања апотекарског државног стручног испита, питање пензионог осигурања, кажњавање апотекара и власника дрогерија због неправилности у раду, одређивање висине чланарине за чланове Апотекарске коморе (1931-1940).

Година: 1927-1940.

ИЗБОРИ ЗА НОВУ УПРАВУ АПОТЕКАРСКЕ КОМОРЕ

3 4 ИЗБОРИ ЗА НОВУ УПРАВУ АПОТЕКАРСКЕ КОМОРЕ

Преписка, прогласи, позиви и упутства за изборе, кандидатске листе, новински чланци у вези избора, именовање чланова управе и решења у вези жалби на изборе.

Година: 1931-1936, 1938, 1940.

ОПШТИ, ЗАЈЕДНИЧКИ И ОСТАЛИ ПРЕДМЕТИ

3 5 ОПШТИ, ЗАЈЕДНИЧКИ И ОСТАЛИ ПРЕДМЕТИ

Нормативна акта, тумачење прописа, мишљења Главног санитетског савета, расписи, разна обавештења из Министарства социјалне политике И народног здравља КЈ и преписка са лекарским коморама.

Обавештење да је Секцији Апотекарске коморе Врбаске бановине одобрено да се може спојити са Секцијом Апотекарске коморе Савске бановине (1932).

Закључци Главне скупштине Апотекарске коморе (1933).

Измене и допуне Правилника о оглашавању лекова и лековитих специјалитета у дневним листовима или другим начином (1935).

Измене и допуне у Правилнику о лековима и лековитим специјалитетима (1935).

Записник анкете по питању контроле и промета козметичких препарата (1936).

Измене и допуне у Правилнику о помоћном особљу у апотекама (1937).

Уредба о изменама и допунама Закона о апотекама и надзору над прометом лекова.

Правилник о раду Комитета за лекове и санитетски материјал (1940).

Незаведени предмети:

Евиденције (поименични и бројчани подаци) за период од 1927. до 1929. године:

признање стечене квалификације и стручне спреме за самостално вођење и руковање грађанском апотеком, подела нових концесија за отварање јавних грађанских апотека, купопродаја апотека и одобрења за држање ручних апотека;

Образложење нацрта Уредбе о Апотекарској комори;

Два броја "Гласила Апотекарске коморе - службеног органа Апотекарске коморе Краљевине Југославије" из 1940. године.

Година: 1929-1941.

**ПОПИС
КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈЕ**

ПОПИС КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈЕ

1 ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ
година: 1933, 1934.
број: 5681-7510/1933; 1-2180/1934

2 ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ
година: 1934.
број: 2181-6487/1934.

3 РЕГИТАР
година: 1935.
слово: А-Ш

4 ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ
година: 1937.
број: 1-6694.

5 ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ
година: 1938.
број: 1-5540.

6 ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ
година: 1939.
број: 1-6435.

ИЗВРШНИ ОДБОР

7 ЗАПИСНИЦИ ИЗВРШНОГ ОДБОРА
година: 1929-1940.

ДИСЦИПЛИНСКИ СУД

8 ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ДИСЦИПЛИНСКОГ СУДА
година: 1927-1940.

Апотекарска комора Краљевине Југославије
штампа

Архив Југославије
припрема за штампу
Одељење за сређивање и обраду архивске грађе
унос текста

прелом текста
Ленка Чуровић

софтвер
Microsoft Windows 10 Pro
Microsoft Word 2013

писмо
Times_New_Roman

хардвер
персонални рачунар Intel(R) Core (TM) [i3-7100 CPU@3.90GHz](#) 3.91 GHz
ласерски штампач HP Laser Jet Pro MFP M227sdn

штампање завршено

БЕОГРАД, Васе Пелагића 33

Телефони:

Централа 3690-252, 3690-253, 3690-261, 3690-262

Директор 3691-007

Факс 306-6635